

Latweefchu Awises.

Ur augstas Geweschanas = Rummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 34. Zettortdeenâ 2Imâ Augusta 1830.

Diwi jauni abbotu = kohki.

Weenam gohdigam fainneekam bija diwi dehli, weens gaddu wezzaks par ohtru. Pee winnu dsünshanas tehws katram nowehleja abbot-kohzimu, un to eedehstija us winnu laini. Abbi kohzini plauka un auga, ka azzim un firdi preeks bi-ja tohs redseht, tà tà tohs diwi dehlus. Weenâ pawassarâ, kad abbi kohki ar balteem seedeem, kâ ar palagu apflabti bija, peesauze tehws sawus dehlus, un eeschkinfoja katram to nowehletu kohzimu, fazzidams; juhs redseht, miikli dehli, abbi kohzini irr no labbas slakkas, abbi felt un plaukst weenadi, un sohla baggatus auglus; bet abbi warr pohstâ eet un isniht, ja ne tohp labbi kohpti; turprettim tee zaur ruhpihu kohpschamu taps jo gaddus jo labbati.

Kristaps, tas wezzakais dehls, lifka sawa tehwa wahrnus labbi wehrâ, bet Mikkelihst, tas jaunakais, wiffus pahr galwu laide.

Kristaps ifdeenâs bes apnikschanas skattijahs pehz sawa kohzina, tihrija to no tahypineem, sfudrehm un zitteem kufstoneem, tohs nolassidams, peesehja to pee stipra meeta, lai taisni aug, apkappaja semni weegli ar kapli ap faknehm, aplaistija to fausâ laikâ, un gahdaja wiffâs lectâs par sawu kohzimu, kâ apdohmigs tehws par sawu dehlu. Tâ nedarrija Mikkelihst.

Kamehr brahlis kohku kohpe, schis wahrtijahs pa sahli, mette kuhlinus, sweede ar maseem admintineem seedus notraufdams, skraidija un plohstijahs ifdeenâs ar zitteem flinkeem sehneem, kamehr kohzimu pagallam aismirfe. Rahdâ rudens-deenâ, fur winsch pa dahrsu, kâ eeraddis, apfahrt tezzeja, kriht winna azzis us Kristapa abhelneezi, kas no brangeem dseltaneem un farkaneem abbokeem kâ lihst nelihkusi bija, un no wiffahm mallahm prahtigi atspeesta stahweja.

Preezigs par to baggatu swehtibu pee brahla kohka, tas jo mudri teft pee sawa pascha, zerredams, tur kas sinn wehl wairak atrast. Bet ko winsch atradde? Sausus sarrus, nobahlschas, fakaltuschas lappinas, ar subnahm apflabtu misu, un ne weenu weenigu abboltinu. Pilns dusmu un skaudibas prett brahli tas skreen us tehwu, tam pahrmesdams: kahdu flitu kohku, tehtiht, juhs man dewuschis? Schè ne warr pluhkt ne kahdus auglus, jo wiff kohks, kâ fausâ slohta; bet brahlam, tam juhs effect labbu dewuschis, jo winna kohks no abboleem luhstin luhst, tapehz pawehleet winnam jel, man pussi doht no sawas swehtibas.

Ne weenu abboli tew flinkam ne buhs doht, atbildeja prahtigais tehws. Woi strahdneekam ar flinki buhs dalliht sawus subrus sweedrus? Ne, peezeeti nu, un panessi to algu ko kuhtrais allasch pelna, un ne apsubdi tarwa tehwa netaisnibu, jo abbi kohki scho pawassar' spihbeja no jaukeem seedeem; weenadâ semnè stahditi abbi brangi auga, bet ne weenadi kohpti ne warreja weenadus auglus rahdiht. — Kamehr Kristaps ap sawu ruhpihu publejahs, tu palaidneeks apfahrt deedejezi; nemn tad prettim tarwu algu!

Rahda mahziba irr no scha stahsta nemmama, un kahda lihdsiba schè atrohnama?

C. M — r.

Derrigas sinnas un labbi padohmi.

Lohpu = mehrs

dauds lohpus arri muhsu semnè nokawis. Unguru = semnè schi nahwiga seherga us schahdu wihsi tohp dseedeta: Janem puss Rihgas stohps

beefas allus-meeles, japeeleij 6 karrotas allus, un ja-eeleij trihs reijes par deenu apfirgufcham lohnam rihlê; ja ne paleek tulihht labbaks, tad ohtrâ deenâ tâpatt jadarra. Bet ja kaita mitte-jahs pehz pirmas deenas bruhfejuma, tad ohtrâ deenâ tiffai 2 pufstohpi, un wehlat tiffai weens pufstohps dohdams.

* * *

Kad kartuppeli flazji palikkufchi, tad tee kâ labbiba ar wehtekli jeb leescheri apwahrtijami, un wehtijoht ar parupju feetu ar faufahm finilk-tim woi ar pelneem apfihhajami. Zâ winni ahtri noschubst un ne maitajahs.

* * *

Zas irr finnâma leeta, ka dehles, kas pee-fihdufchees, us ilgu laiku wairs nau bruhfejamas. Ja nu tahs drihs atkal gribbi bruhfeht, tad darri tâ: Upfaisi tahm galwu tiffai drufzin ar fahli, tâ ka winnas eefahf atkal istufschotees, jeb tahs eefihhtas affinis atkal islaist. Peezi minutes wehlat laid tahs itt lehni uhdeni, kas drufzin filtaks, ne kâ affinis, un lai tur paschi istufschojahs. Gahda tiffai par to, ka tahs daudfkahrt prifchu, bet weenadi filtu uhdeni dab-bu. To darri wesselu stundi, tad dehles buhs atkal tif prifchas un affinskabrigas, ka tulihht at-kal eefahhts sihst.

C. M — r.

Stahsti no Kreewu-tautas un walfts.

(Stattees Nr. 32.)

Zâ leela Kattrihne bija uswarretaja wiffur, winnas karrâ-spehki bija leeli un stipri, winna, to ween gribbedama, pa gohdam iswedde. Leelam Pehteram ta jauku peeminneschanas-sihmi us-taifija, kas wehl Pehterburgâ stahw. Leels akinins, woi klints, kas gan drihs 8000 birka-wus welk, tappe feschu werstu tahtumâ atfkappihts, un brangâ pilfata plazzi noliktis; us to wirfu stahw leela bilde no wakra isleeta, kas Pehteri us staltu sirgu jahdamu parahda. Kat-

trihne arri tahs fwehtu Jurga un Bladi-mira gohda-sihmes eezehle. Ne ilgi preekfch winnas mufchanas wehl zehlehs karsch ar Persereem. 1796 fchi patecki leela Keiferene un semmes-mahte 67 gaddus un feschus mehne-fchus wezza no schihs pasaules atfiahje. Pehz winnas waldbija winnas weenigs dehls:

Pirmais Pahwils. Zas jau bija 42 gad-dus wezs, kad waldischanu usnehme. 1797 Moskawâ frohnehts, winsch zaur ihpaschu aug-stu likkumu sawu pehznahkamu frohna-mantineeku waldischanas rindi noteize, un ar taisnibas-prah-tu daschas leetas zittadi eegrohsija, ne kâ lihds tam bij bijufchas. Zau mahtes laikâ bija tee leeli karri fahkufchi kas no Pranzufchu semmes pah-grohsifchanas zehlahs, bet winna schinnis stih-dindis nemaifijahs. Pahwils Perseru-karru zaur ahtru meeru beidsis, teem Rehnineem par paligu gahje, kas prett Pranzufcheem karru turreja. Bezzeis Suworows 1799 Italijas semine ar faweem Kreeweem dauds kauschanas uswarreja, pehz zaur Schweizeru semni us Wahzsemni wil-kahs, bet kad teitan itim labbu atspaidu neatrad-de, un kad Kreeweem, kas Ollantâ bija karrâ-spehku noweddufchi, tur itim labbi negahje, tad Keisers sawam karrâ-spehkam likke atpakkat nahkt un Suworows 1800 Pehterburgâ nomirre. Pehz Keisers faderrejahs ar Pranzufcheem un kaut gan ar Englendereem feschuttis, tomehr nekahdu Sem-mes-karru wairs neturreja, bet 1801, peezus gaddus iswaldijis, un 47 gaddus peedsihwojis, nomirre. Pehz winna waldbija

Pirmais Alekanders, schis leelais un Deewa fwehtihhts Keisers, kas kâ jauka Deewa dahwa-na gan drihs 25 gaddus sawu walsti aplainnojis irr, un nesuhdamâ peeminâ paliks. Winsch bija stalts no auguma, kohsch no waiga, mihs-ligs sawâ buhschanâ, Deewabihjigs, laipnigs un schezzaigs, gudris no padohma, mahzihts eefsch augstahm sunnaschanahm un sirdigs karrâ. Win-na augstu darbu flawa bij leela wiffas tautas, jo kamehr winsch dsihwoja, wiffas azzis us winnu ween, kâ us to gudraku, un wiffslaipnigu sem-mes-aplainnotaju un meera-fohpeju ween statti-jahs, un kur winsch rahbijahs, tur bija lihgsma

gawilefchana un jauka uestizziba wiffas Girohpa mallas. Alefanders bija tikpat leels meera, ka farrā, un zaur wiina leelsirdibu Kreewu-femme tabdā spēhā un labklahfchana zehlahs, ka tai nekad wehl newa bijusi. Winsch 1777 dsumnis, bija 24 gaddus wezs, kad Tehws tam 1801 nominre, un waldischana uznehmis, winsch tā kā wiffi zitti Keiseri, Moskawas pilfata frohnehts tappe. Sawā schehlastibas = pasluddinaschana winsch fohlija tā waldbiht, kā tehwa-machte, leela Katrihne, bija waldbijusi; tapeh z winsch neween wiffahm pawalstneeku fahrtahm wiinu wezās teefas apstiprinaja, bet arri wiffieem, kas bija isbehguschi, jeb nedarbus darrijuschi, schehligi peedewe. Wiina neapnihziga gabaschana peh z to dsumahs, ka wiffas weetās jo gudraka un derringa buhschana taptu eetaiffita, un to winsch zaur to panahze, ka neween teefas bet arri fohlu-buhschana ruhpigi usfkattija un pazehle. Jau 1802 winsch angsta Senata spēhku un teefasdarboschamu pawairoja un gaischi nosihmeja un jo peh z, 1810, winsch to Ministeru jeb angstu rumasfungu-beedribu fohfchi nodallija, un few pascham fahnds par paligu un padohmu eezehle. (Turplikam wairak.)

Teefas fluddinaschana s.

Zaur Kursenimes basnizas teefas nospreeschanu scheid tohp sunams darrihts, ka ta pilniga basnizas teefas turreeschana ruddeni no 24tas Septembra lihds 7tu Oktobra deenu schi gadda irr nolikta.

Jelgawas pilli 14ta Juhli 1830.
(E. W.) Baron Alefanders von Medem, Landhofmeisteris.
(Nr. 765.) Siftehrs E. W. Elewogt.

No Jelgawas pollizes teefas tohp fluddinahts, ka 30ta Juhli deenā schi gadda 2 sirgi, weens puffs, ar laukuminu, gaischu asti un gaischeem farreem un weens mellibruhns sirgs bes jebklahdahm simehm irr nodohhti tappusch. Kad tas kam schee sirgi peederr, 14 deenu starpā no appafschrakstias deenas, ar teefgahm parahdischanahm ne peeteizahs, tad tee angstam Krohnam par labbu tam wairatfohlitajam uhtropē taps pahrdohhti.

Jelgawā 9ta Augustā 1830.
Pollizesmeisteris Friede.
(Nr. 2492.) Gubernementesfiktehrs Fr. Loreng.

Us pawehleschana tahs Keiseriskas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c., tohp no Suhres pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas pee ta zilfahrtiga Suhres faimneeka Wanku Andreija buhtu, par kurra mantu dehl inventariuma truhkuma un zittu parradu konkurse nolikta, aizinati, diwju mehneschu starpā un sebbakais lihds 4tu Oktobra mehnescha deenu f. g. ar sawahm prassichanahm un wiinu parahdischanahm scheidan peeteiktees un to tablaku teefas spreedumu nogaidiht, ar to pamahzischamu, ka wiffi, kurri eeksch schi nolikta termina negadditohs, sebbaki netaps dsirdeti, bet wiineem kluffuzeest buhs.

Suhres pagasta teefa 9ta Augustā 1830. 3
(E. W.) ††† Jaunnarrij Indrik, pagasta wezzakais.
(Nr. 59.) Fr. Grūcke, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschana tahs Keiseriskas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c., no Kalnamuischas pagasta teefas wiffi un jebkurri par radu deweji, kam pee teem scheid peederrigeem faimneekem Leitit Kristapa, Kamradu Mikkela un Steeku Krischana, — no kurreem abbi pirmaji sawas mahjas nespehziabas dehl nodewuschu un tas trefchais nominris — par kurru mantu zaur schihs deenas spreedumu konkurse nolikta, kaut kahdas prassichanas un meleschanas buhtu jeb buht dohmatu, scheid tohp usfaukti un preekfchā aizinati, ja negribb sawu teesu saudeht, lihds 20tu Septembra deenu schi gadda, kas tas weenigais un isflehgfschans terminhs buhs, woi paschi woi zaur weetneefem kā wehlehts, ar sawahm prassichanahm un wiinu parahdischanahm peeteiktees un tad to sagaidiht, kas peh z likkumeem taps nospreests.

Kalnamuischā 19tu Juhli 1830. I
(E. W.) ††† Jannis Dahrneek, pagasta wezzakais.
(Nr. 86.) Th. Lehner, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschana tahs Keiseriskas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts 2c. 2c. 2c., tohp no Dihnsdorbes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas pee tahm mantahm to idlistu faimneeku Schuffu Zahna, Zulzu Pahwika, Wehweru Mahrtinga, Klahnu Krischjahna, Deetu Zahna, Alfnenu Ewalta un Jaunsemju Ehrnesta buhtu, par kurreem zaur schihs teefas spreeschamu, dehl inventariuma un zilteem parrabeem konkurse nolikta, us aizinati, lai pee saudeschanas sawas taisnibas tanni 21ma Septembra mehnescha f. g. kas par to weenigu un isflehgfschanas terminu nolikts tappis, ar sawahm prassichanahm, kā zaur likkumeem wehlehts, scheid

atnahk un peeteizahs, un tab sagaiba, to schi teefa
spreedih's.

Dihnsdorbes pagasta teefa 19tâ Juhli 1830. 1
††† Trumpe Ehrnest, pagasta wezzakais.
(Nr. 48.) F. Treugut, pagasta teefas ffrihweris.

No Krohna Uremuischas pagasta teefas tohp wiffi
tee, kam lahbas taisnas parradu prassichanas pee ta
lihdschinuiga Uremuischas fainneeka Kracku Janna
buhu, par kurra mantu parradu dehl konkurse sprees-
sta, usâizinati, lihds to 7tu Oktober f. g. pee saude-
schanas sawas prassichanas pee schih's pagasta teefas
peeteiktees, un noliktâ terminâ sanahkt.

Uremuischas pagasta teefa 13tâ Augusta 1830. 3
(Z. S. W.) ††† Kanneneek Wille, pagasta teefas
peefehdetais.
(Nr. 81.) H. Gruse, pagasta teefas ffrihweris.

Kad tas Faunauzes fainneek's Austraute Pehters fa-
was mahjas irr atbewis, un preeksch islihd'sinaschanu
winna parradu, konkursis tappe sprees's, tad iffatrs
kam taisnas prassichanas pee winna irr, schè tohp
usâizinaht's, lai lihds 27tu Septembara f. g. scheitan
peeteizahs.

Faunauzes pagasta teefa 2trâ Augusta 1830. 3
Behrtulait Zahne Schulz, pagasta wezzakais.
U. G. Hammer, pagasta teefas ffrihweris.

No Gail'esnui'schas pagasta teefas, tohp wiffi tee,
kam lahbas taisnas parradu prassichanas pee teem
scheit peederrigeem fainneek'eem Behlu Indrika un
Puntu Ewarta buhu, par kurru mantu dehl inventa-
riuma truhkuma un zittu parradu, ta konkurse sprees'sta,
usâizinati, tai 26tâ Septembara f. g. pee schih's pa-
gasta teefas peeteiktees, io wehlaki, kâ schi noliktâ
terminâ ne weens taps peenemts un klausih's.

Gail'esnui'schas pagasta teefa 1mâ Augusta 1830. 2
(S. W.) ††† Wenteneek Zehlab, teefas peefeh-
detais.

Peter Friedrich Diekmann, pagasta teefas
ffrihweris.

Tanni nakti no 16tas us 17tu Juhli deenu schi
gadda tam Dihnsdorbes fainneek'am Trumpu Cerne-
stam diwi semneeku sirgi nosagti; weens pafs's sirgs,
7 gaddu wezs ar baltu blesfi un weens bruhns sirgs,
4 gaddu wezs ar sibini pee kalla, aug'sham eespeesta,
melleem farreem un mellu asti. Kas no scheem sag-

teem sirgeem taisnas pehdas parahdih's jeb tohs sirgus
atflappehs, labbu pateizibasnaudu dabbuhs.

Dihnsdorbe 19tâ Juhli 1830. 1
††† Kallet Krist, peefehdetais, kalsp's.
(Nr. 49.) Z. Treugut, pagasta teefas ffrihweris.

Kad no weena pee leelas Behr'ses peederriga fain-
neeka, pee schih's teefas 3 wezzi sirgi, no kurreem
diwi tun'schu behri sirgi un weena melna fehwe, no-
dohti irraid, kurreus wiasch sawds lautds flahde atrad-
dis, un kâ dohmajams, kahdeem t'schigganu beedreem,
kurri schinni widdu deenu papreeksch redseti tappe, pee-
derr, lihds ar diweem wezzeem ratteem un wezzeem sirgu
rihkeem atrasti, tad tohp no leelas Behr'ses pagasta
teefas tee, kam schee wirs'peeminneti sirgi un zittas
leetas peederretu, usâizinati, lai winnus prett flah-
des un mitteschanas-mafses un zittahm is'doh'schanahm
lihds 23schu Augusta mehnescha deenu prettinn nemm,
jeb sagaida, kad winni pehz scho terminu uhtropè pa-
gasta lahbei par labbu, pahrdoh'ti taps.

Leelas Behr'ses pagasta teefa tanni 2trâ Augusta
mehnescha deenâ 1830. 1
(Z. S. W.) ††† Rubje Zehlab, pagasta wezzakais.
(Nr. 95.) Joh. Romanow, pagasta teefas ffrihwe-
ris.

Zittas flubdinafchanas.

No Krohna Alltonas muishas wald'schanas wiffi tee,
kam tihl to laschu (menzu) sweijschanu no Krohna
Alltonas muishas us renti nemt, scheit tohp usfaukti,
tanni 1mâ, 2trâ un 3schâ Septembara deenâ schi
gadda Talsinu pagasta teefas ruhme sanahkt un taisnu
appalwoschanu parahdiht.

Kad tanni nakti no 13tas us 14tu Augusta deenu,
weens kâ jadohma blehdig's schihds, kas pee sanem-
schanas is'spruzzis, Faunas Mohkas muishâ wezzus
apfaltus semneeku rattus, weenu duhkanu behru sirgu,
6 gaddu wezzu ar baltumiu peere un weenu palfi
bruhnu sirgu, 8 gaddu wezzu, ar fliktu rettu, us
puffi nogreestu asti irr atstahis, tad tee kam schee sirgi
un ratti peederr, scheit tohp usfaukti, feschu neddelu
starpâ scheit Faunas Mohkas muishâ peeteiktees un
pehz atlihd'sinaschanas to mafsu sawu ihpafschumu
prettinn nemt.

Faunas Mohkas 16tâ Augusta 1830. 3
Kahrl von Medem.

Es ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 399.